

Gondozás

Kerülni kell a stresszes helyzeteket! A teknős fél minden nála nagyobb állattól. Ha nem muszáj, ne vegyük kézbe, és ne engedjük, hogy gyerekek játszanak vele! Teknősünket óvjuk a kutyával, macskával és egyéb háziállattal való találkozástól, mert ez az életébe kerülhet.

Mindig mossunk kezet, miután a kezünkbe vettük a teknőst, mert természetes hordozója lehet a szalmonellának, ami rá nézve nem, számunkra viszont kellemetlen lehet.

Hosszabb szállításkor jól jön egy csak félig zárt hűtőtáska. Télen az akkukat meleg vízzel töltjük meg (ne forróval!), és tegyük a táska aljára. Erre jön egy törölköző (úgy, hogy az állat ne tudja félrekotorni), majd a teknős. Nyári melegben hideg vízzel töltjük meg az akkukat.

Ha a teknős étvágytalan, bágyadt, esetleg más gyanús jelek mutatkoznak, feltétlenül kérjünk tanácsot egy állatorvostól, és ha kell, vigyük el hozzá az állatot!

Teendők

Naponta:

etetés (méret szerint naponta, vagy 2-3 naponta vagy heti 2szer), hőmérséklet ellenőrzése, a nagyobb szennyezések eltávolítása, a teknős egészségének ellenőrzése (van-e rajt sérülés, fursán viselkedik, jó-e az étvágya, stb.)

Hetente:

Takarítás és legalább a víz egészének vagy 2/3 részének cseréje (szennyezettségtől függően); tisztítsuk ki a szűrő szivacsrészt, és pucoljuk meg a berendezést, az akvárium falait töröljük át enyhén ecetes vattával, és utána alaposan öblítsük le, majd töltjük fel friss vízzel

Havonta:

Súly és páncélhossz mérés; ha van biológiai szűrőnk, a szűrőközegét mossuk át tiszta vízzel

Téli álom

A szobában tartott ékszerteknőst felesleges szabályosan teleltetni, legfeljebb 1-2 hónapos téli pihenőt kell neki biztosítani, ha szaporítani akarjuk. Egyedenként eltér ez az igény, de ha az állat a tél közeledtével egyre aluszékonyabb (és amúgy egészséges), érdemes megfontolni.

A téli pihenő idején az állat belső működése takarékra áll. A hőmérsékletet 3-4 hét alatt csökkentjük 13-17°C-ra, a megvilágított órák számát napi 4-5 órára korlátozhatjuk. A teknős ilyenkor alszik, esetleg ébren marad, de meglehetősen inaktív és semmit vagy csak keveset eszik. Februártól (de ha a teknős aktívabb, előbb) lassan kezdhetjük emelni a hőmérsékletet és a megvilágított órák számát, és visszaállhatunk a normál etetésre.

Ha bizonytalanok vagyunk, kell-e pihentetni a teknősünket, kérdezzünk meg szakembert!!

ÉKSZERTEKNŐS

Trachemys és Pseudemys fajok

Az ékszerteknős vizitekknős, az USA középdél államaitól a Közép-Amerikai vidékeken át egészen Kolumbiáig előfordul. Nagy elterjedési területe és változatos élőhelyei miatt több mint 15 alfaja ismert. Sikerének titka a viszonylag egyszerű tartási feltételek, a szívóssága, és az alacsony ára.

Azonban nem árt tisztában lenni a ténnyel, hogy az ékszerteknős pár év alatt keksz méretű állatkából 30-40 centis "viziszörnyé" nő, akinek a gondozása sok fáradsággal és költséggel jár majd. Sokan nem tudják ezt, és mivel képtelenek megfelelően gondoskodni a nagyranőtt teknősről, sok állat a közeli erdőben, tóban vagy csatornában köt ki.

Sokáig a leggyakrabban árult ékszerteknős a Vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*) volt. Ma már kereskedelmi forgalmazása szigorúan szabályozott, sok országban pedig tilos, mert az elengedett példányok, - ha életben maradnak - fenyegetést jelenthetnek a honos élővilágra. Ám hasonló ékszerteknősfajok ma is kaphatók, amik közül néhány a 40 cm-t is elérheti kifejllett korában!

Fiú vagy lány?

A hím és a nőstény ékszerteknőst nem nehéz megkülönböztetni. A hímnek vastagabb a farka és nagyon hosszúak a körmei, és kicsit kisebb mint a nőstény. Haspáncélja homorú, míg a nőstényé inkább domború vagy egyenes. Több hímeket nem szerencsés együtt tartani.

Egyedül, párban vagy csapatban?

Lehet egyedül, párban és csoportban is tartani, de ne legyen túl nagy méretkülönbség köztük. Jól megfér más ékszerteknős fajokkal. Ha több hímünk van nagyobb hely kell, de talán jobb ha külön tartjuk őket.

Mekkorára nő? Meddig él?

Egy kifejlett ékszerteknős alfajtól függően 30-45 cm-esre nő meg, és megfelelő gondozás mellett 20-30 évet is élhet.

Akvaterrárium ékszerteknősnek

Mekkora és milyen?

Az akvaterrárium hossza: háromszor a páncélhossza, a szélessége: kétszer a páncélhossza. A vízmagasság a páncél szélességének 1,5-2szerese. De minél több a hely, annál jobb! Aljzatnak jó a közepes folyami kavics, amit a teknőcök szívesen túrnak, sőt néha le is nyelnek párat.

A száraz rész mérete az alapterület 1/3-a, ami lehet pl. egy szikla vagy egy ragasztott üveglap. Itt a teknős megszáritkozhat és napozhat. A száraz rész legyen könnyen megközelíthető (és szökésbiztos), mondjuk egy enyhén lejtős feljáróval. A fedélnek elég egy keretbe foglalt szúnyogháló az akvaterrárium tetejére.

A növényzet nem létszükséglet, meg a teknősök percek alatt szétszedik a gondosan elültetett és drága növényeket. Ha mégis szeretnénk zöldtet, nem mérgező fajokat válasszunk (nád, bambusz, páfrány, filodendron, fikusz, stb.)! Semmiképp ne zsúfoljuk túl a terráriumot, mert kevés úszótér marad, és takarítani is sokkal nehezebb lesz.

A víz mindig legyen tiszta. A bűdös, koszos vizet azonnal cseréljük le, mert egészségtelen! Bölcs döntés beruházni egy szűrőbe (aki ügyes barkácsolhat is). Választhatunk belső vagy külső szűrőt, de elég nagy teljesítményű legyen, és jó ha biológiai szűrést is végez, mert a teknős jobban összepiszkítja a vizet mint a halak. A víz tovább tiszta marad, ha a teknőst egy vízzel töltött laborban etetjük és ide is végzi a dolgát.

Az akvaterrárium álljon huzatmentes helyen, ahol nincs nagy jövés-menés és kicsi a hőingás. A kis ékszerteknősöknek elég a kisebb férőhely, de mivel gyorsan nőnek, érdemes mindjárt egy nagyobb akváriummal kezdeni, így később nem kell újat csináltatni.

Szabadtéri tartás

Májusban, ha már van 25-28°C fok a szabadban, a nagyobb ékszerteknősünket kitehetjük a kerti tóba, ami hasonlítson eredeti élőhelyére. A tó körül legyen napos, sziklás és árnyékos hely egyaránt. Kell még egy kimászó alkalmaság (fapalló, lejtős szikla), amin könnyen kijuthat a napozó részre. Gondoskodjunk egy védett, fedett helyről, ahová a teknős rossz idő esetén bemehet.

A tóba telepíthetünk halakat és mocsári meg vízi növényeket, bár a teknősök mindhármat előszeretettel fogyasztják majd. A tavat kerítsük el egy masszív 40 cm magas kerítéssel, mert az ékszerteknős ügyesen ás és mászik, és hamar megszökik, ha nem figyelünk oda! 5m-nél kisebb tónál ajánlatos tószűrőt beszerezni.

Hőmérséklet, világítás

A hüllők változó testhőmérsékletű állatok, ezért a világítás és a fűtés létfontosságú. A hüllők a napfény három összetevőjét hasznosítják: az UV-A és UV-B sugárzást, az infra sugárzást

vagyis a sugarak által leadott hőt. Ezek a sugarak felelnek az egészséges csontokért és a páncél képződéséhez szükséges D3 vitamin aktivizálásáért, testük ezek segítségével építi be az étellel felvett kalciumot és tápanyagokat. A helyes étrend és a napfény hiánya csontképződési zavarokat, páncélpuhulást és deformációkat okoz, súlyos esetben (Rachitis) halállal végződik.

A hideg levegő, a nagy hőmérsékletingadozás életveszélyes megfázáshoz és tüdőgyulladásához vezet, ezért nagyon fontos a kellő hőmérséklet biztosítása. Ehhez szükséges egy hőmérő és egy szabályozható akváriumfűtő, amit éjszakára alacsonyabb fokozatra állíthatunk. Egy hüllőknek készült lámpa* is jó szolgálatot tesz, amit a napozó köre irányítunk.

A felnőtteknek ősszel és tavasszal 17-25°C, nyáron pedig 22-35°C elegendő. A kicsik 25-27°C körüli átlag hőmérsékletet igényelnek. A természetes napfényt sosem tudjuk teljes mértékben helyettesíteni, ezért az akvaterráriumot világos helyre tegyük, de ne közvetlen napra!

* már sok állatboltban és internetes áruházban beszerezhetők hüllőknek tervezett fényforrások, pl.: Exo Terra Repti Glo, Sun Glo Spot, Heat glo infrared, Sera Terra UV, stb.

Etetés

Az ékszerteknős **RAGADOZÓ**, a természetben kisebb halakat, vízi férgeket, rovarokat, lárvákat, csigákat, kagylókat, kétélűeket fogyaszt. Emellett növényeket; békalencsét, hínárt is gyakran eszik. A fiataloknál az állati fehérje dominál, majd ahogy idősödnek egyre több növényt esznek, - felnőtt állatnál az arány fele-fele. Egy étkezés többnyire a következőkből áll:

1. Állati táplálék: friss vagy fagyasztott kis halak, csalihalak (apró szálkákban kalcium, a belsőségekben vitamin és fehérje), nyers egész rák (a kiálló tüskék nélkül), kagyló, alkalmanként tubifex, giliszta, vízicsiga, néha kis adag máj vagy pulykahús; a kisebbeknek tubifex, lisztkukac, szúnyoglárva, kis rovarok is adhatók
2. Növényi táplálék: vízinövény, saláta (savas, csipős, túl aromás növényeket mellőzzük, és salátát csak keveset a magas nitráttartalom miatt), vékonyra szelt répa, uborka, káposzta, paraj, gyümölcsök (banán, meggy, alma, barack, dinnye, stb.)
3. Kiegészítés (elhagyható): száraz eleség (szivmix, teknősműzli, stb.)

Figyelem! A feldolgozott (rántott, főtt, füstölt, erjesztett, pácolt, savanyított, stb.) készítmények etetése egészségtelen (ide tartoznak a felvágottak, tejtermékek, tészták, sütemények, édesség, meg hasonlók)! Fő tápláléknak ugyanígy alkalmatlanok a száraz teknőstápok, a nagy mennyiségű szárnyashús és más háziállatok húsa!!!

Gyakorisága: méretük és koruk szerint: a kicsiket naponta, kb. 10-14 cm-es hosszúságig kétnaponta, később hetente kétszer-háromszor, majd 25 cm-es hossz felett hetente egyszer-kétszer. Az enivaló ne legyen piszkos és permettel, rovarölővel szennyezett!!

